

ที่ อบช ๐๐๑๙/ว ๕๗๖๖

ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา
ถนนเรืองวุฒิ ฌช ๒๕๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด
๒. แผนการดำเนินการตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด
๓. สื่อประชาสัมพันธ์การรับสมัครเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑ ฉบับ
๔. ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) จำนวน ๑ ชุด
๕. รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการจัดทำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน โดยจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๘ จังหวัดฉะเชิงเทรา และแผนการดำเนินการตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๘ จังหวัดฉะเชิงเทรา

เพื่อให้การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ จังหวัดฯ ขอให้อำเภอโปรดมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานฯ ดังนี้

๑. การเตรียมการ เลือกกลุ่มเป้าหมาย และวางแผนการบริหารจัดการตามแนวทางยกระดับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับศักยภาพและพื้นที่ โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายดำเนินการโดยให้นักวิชาการพัฒนาชุมชน สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (พัฒนากร) ๑ คน รับผิดชอบในการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย ๑ กลุ่มเป้าหมาย จัดทำทะเบียน/ฐานข้อมูลและรายงานผลกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบ มชช. ให้จังหวัดในระบบ RER ภายในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๑. การรับสมัคร ประชาสัมพันธ์ หรือเชิญชวนกลุ่มเป้าหมายที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการรับใบสมัคร จัดทำทะเบียนฐานข้อมูลผู้สมัครของอำเภอ โดยให้รับสมัครระหว่างเดือนตุลาคม - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗ ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ มาตรฐานผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน และรายงานผลให้จังหวัดในระบบ RER ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย โดยการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายให้มีการประเมินตนเองก่อนการพัฒนาตนเอง จัดทำแผนการพัฒนาตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ในช่วงเวลาที่กำหนด และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมายให้มีมาตรฐานการพัฒนาชุมชนก่อนการเข้ารับการศึกษาหรือกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ในเดือนมกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๘

/๓. ประเมินผล...

๓. ประเมินผลเพื่อรับรองการพัฒนา โดยประชุมคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรอง
มาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ และรายงานจังหวัดทราบ ภายในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายปณณธร ล้ามแขก)

พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทร./โทรสาร ๐ ๓๘๕๑ ๑๒๓๘

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Change for Good
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

แนวทางการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๘

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๘ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑. ขั้นเตรียมการ

๑.๑ จังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ โดยมีโครงสร้างคณะกรรมการส่วนภูมิภาค ดังนี้

๑) **คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด** เป็นคณะกรรมการในระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และภาคีการพัฒนา จำนวน ๗ - ๑๕ คน ได้แก่

- รองผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็นประธานฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง	เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้แทนองค์กรภาคีเครือข่ายพัฒนาชุมชนในจังหวัด	เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้อำนวยการกลุ่มงานสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	เป็นเลขานุการฯ
- นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

มีอำนาจหน้าที่

๑. ให้ความเห็นชอบในการกำหนดรูปแบบ วิธีการเครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินผลตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอในการดำเนินงานพัฒนา

กลุ่มเป้าหมายตามแนวทางระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓. จัดทำร่างเกณฑ์การประเมินผู้เสนอขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๔. จัดประชุมคณะกรรมการในระดับจังหวัด เพื่อประเมินผู้ขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๕. พิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๖. จัดทำประกาศจังหวัด และใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๗. จัดทำเอกสารเผยแพร่หรือดำเนินการประชาสัมพันธ์ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒) **คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ** ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและภาคีการพัฒนา จำนวน ๕ - ๙ คน ได้แก่

- นายอำเภอ หรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย	เป็นประธานฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในอำเภอ	เป็นคณะกรรมการฯ
- ภาคีการพัฒนา ภาคเอกชน/ประชาชนในอำเภอ	เป็นคณะกรรมการฯ
- พัฒนาการอำเภอ	เป็นเลขานุการฯ
- นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

มีอำนาจหน้าที่

๑. ติดตามการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. บูรณาการความรู้ ความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ให้ผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๓. ตรวจสอบประเมินแก่กลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามเกณฑ์ฯ ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๔. สรุปให้เห็นในการรับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๑.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด กำหนดรูปแบบกระบวนการ ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน หน่วยนับ แผนการประเมินตนเองก่อนพัฒนา วิธีการประเมิน ช่วงเวลาการดำเนินการ หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการโดยให้ นักวิชาการพัฒนาชุมชน สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (พัฒนากร) ๑ คน รับผิดชอบในการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย ๑ กลุ่มเป้าหมาย

ทั้งนี้ การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนดังกล่าว เป็นการพัฒนากลุ่มเป้าหมายเข้าสู่มาตรฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อเสนอชื่อเข้าคัดเลือกประกวดกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และมีโอกาสเข้ารับรางวัลเชิดชูเกียรติในปีถัดไป

๑.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เลือกเป้าหมายจัดทำแผนการประเมินตนเองก่อนการพัฒนา โดยให้จัดทำแผนการพัฒนา และติดตามให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด วางแผนการบริหารจัดการตามแนวทาง การยกระดับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

๒. ขั้นการรับสมัคร

๒.๑ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ประชาสัมพันธ์ คัดเลือกผู้นำ กลุ่ม/องค์กร เครือข่ายและชุมชน สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานเพื่อพัฒนาตนเอง ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง ทั้งต่อตนเองและสังคม เช่น ความรู้ บุคลิกภาพ ทักษะการทำงาน เป็นต้น

๒.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ รับใบสมัครและตรวจสอบหลักฐาน (ตามที่จังหวัดกำหนด) ส่งรายชื่อและข้อมูลให้จังหวัด

๒.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำทะเบียน/ฐานข้อมูลผู้สมัคร

๓. ขั้นส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ พัฒนาร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ศึกษาทำความเข้าใจ แนวทาง ขอบเขตของตัวบ่งชี้ อาจารย์ร่วมกัน กำหนดเกณฑ์ย่อยสำคัญในแต่ละตัวบ่งชี้ และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ และท้าทายความสามารถ กำหนดระยะเวลาในการพัฒนาตนเอง

๓.๒ พัฒนาร่วมส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองก่อนพัฒนาตนเอง โดยวิธีกรรมมีส่วนร่วม ใช้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่กำหนด เพิ่มเติมปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม สำรวจการประเมินตนเอง พื้นฐานความสามารถของกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง ณ ปัจจุบัน เปรียบเทียบค่าคะแนนจริงกับคะแนนเต็มตามมาตรฐาน เพื่อให้เห็นถึงสิ่งที่จะต้องทำเพื่อพัฒนาศักยภาพไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

๓.๓ พัฒนาร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนการพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ในช่วงเวลาที่กำหนด โดยระบุ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ การเสริมสร้างความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน วิธีการ ระยะเวลา ผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตนเอง

๓.๔ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายให้ตรงตามมาตรฐาน

๓.๕ นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอร่วมกันบูรณาการกิจกรรมเพื่อการพัฒนามาตรฐานกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบกลุ่ม เช่น อบรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนที่มีความสนใจด้านการเป็นวิทยากรกระบวนการ ติดตามให้กำลังใจ ทบทวนผลการเรียนรู้ วิธีการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และปรับประยุกต์วิธีการพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์สูงสุด

๓.๖ พัฒนาร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองหลังการพัฒนาในช่วงเวลาที่กำหนด ตรวจสอบผลการประเมินและหลักฐานประกอบ เพื่อเตรียมพร้อมในการส่งผลประเมินในระดับอำเภอและจังหวัด

๔. ขั้นการประเมินผลเพื่อรับรองการพัฒนา

๔.๑ คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด กำหนดรูปแบบ วิธีการ และเครื่องมือในการประเมินผล โดยพิจารณาจากผลการพัฒนาตนเองตามแผนฯ ของกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงกิจกรรมที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอจัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพ ว่าสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงกลุ่มเป้าหมายให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ได้จริง นำเชื่อถือหรือไม่

๔.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด ในการประเมินผลและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายเป็น คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลการยกระดับความสามารถในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการยอมรับ ในศักยภาพและมาตรฐานของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมสนับสนุนยกระดับต่อยอดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๓ วิธีการประเมิน อาจให้กลุ่มเป้าหมายนำเสนอผลการเปลี่ยนแปลงทักษะ ความรู้ที่เกิดจากการ ดำเนินงานตามแผนการพัฒนาตนเอง และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนำเสนอวิธีการ และกิจกรรม พัฒนาที่ดำเนินการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย

๔.๔ คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด ประกาศผลกลุ่มเป้าหมายที่ปรากฏผลความ เปลี่ยนแปลงชัดเจน เป็นรูปธรรม มีหลักฐานประกอบที่น่าเชื่อถือ สมควรผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และสมควรได้รับการ ยกย่องตามความเป็นจริง

๔.๕ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ประกาศผลการประเมินแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดทำทะเบียนผู้ผ่านการ ประเมิน มอบประกาศนียบัตร และรายงานผลให้กรมฯ ทราบและนำผลการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างที่ดี ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย การประชุมต่าง ๆ รวมถึงเชิญเกียรติผู้ผ่านการ รับรองฯ ตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น การจัดกิจกรรมประกาศเกียรติคุณ การมอบประกาศนียบัตรตามความเหมาะสม ตามดุลยพินิจของจังหวัด

ทั้งนี้ ความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาชุมชน ถือเป็นความสามารถและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกรมการ พัฒนาชุมชนตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒ (๒)

๕. การรายงานผล

จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามแบบรายงานที่ กำหนด ส่งกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๕.๑ สรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ภายในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗ (สมัครระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๗)

๕.๒ สรุปรายชื่อผู้ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัด ภายใน วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

๕.๓ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัด ที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างในการติดตามและประชาสัมพันธ์ ประเภทละ ๑ หน่วยนับ ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

*****

แผนการดำเนินการตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๘

จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่	ประเด็นการดำเนินงาน	กรอบระยะเวลา ดำเนินการ
๑	ขั้นเตรียมการ	
	๑.๑ จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ	๑๖-๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗
	๑.๓ ประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด เพื่อกำหนดรูปแบบ กระบวนการ กลุ่มเป้าหมาย จำนวนหน่วยนับ แผนการประเมินตนเอง วิธีการประเมิน ช่วงเวลา ฯลฯ	๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
	๑.๔ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเลือกกลุ่มเป้าหมาย และวางแผนการบริหารจัดการตามแนวทางระดับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับศักยภาพ และพื้นที่	๖ - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
	๑.๕ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด อำเภอ จัดทำทะเบียน/ฐานข้อมูลและ รายงานผลกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบ มชช. ให้กรมการพัฒนาชุมชน ทราบ	๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๒	ขั้นการรับสมัคร	
	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอประชาสัมพันธ์การรับสมัคร รับสมัคร/ ตรวจสอบข้อมูล และส่งรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบ มชช. ให้จังหวัด	ภายใน ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗
๓	ขั้นส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย	
	๓.๑ พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ศึกษาทำความเข้าใจ แนวทาง ขอบเขตของตัวบ่งชี้	๑ - ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘
	๓.๒ พัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเอง ก่อนการพัฒนาตนเอง	๑ - ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗
	๓.๓ พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมายจัดทำแผนการพัฒนาตนเอง	๑ - ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘
	๓.๔ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอประสานความร่วมมือ จากทุกหน่วยงาน	มกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๘
	๓.๕ นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอร่วมกันบูรณาการกิจกรรม เพื่อพัฒนามาตรฐานกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบกลุ่ม	มกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๘
	๓.๖ พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองหลังการพัฒนา ในช่วงเวลาที่กำหนด ตรวจสอบ ผลการประเมินและหลักฐานประกอบ เพื่อเตรียมพร้อมในการส่งผลประเมินในระดับอำเภอและจังหวัด	มกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๘
๔	ขั้นการประเมินผลเพื่อรับรองการพัฒนา	
	๔.๑ ประชุมคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐาน การพัฒนาชุมชนอำเภอ และรายงานจังหวัดทราบ	๑ - ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นการดำเนินงาน	กรอบระยะเวลา ดำเนินการ
	๔.๒ ประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด เพื่อประเมินผู้ขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) และพิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)	๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘
	๔.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ประกาศผลการประเมินแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดทำทะเบียนผู้ผ่านการประเมิน มอบประกาศนียบัตร และรายงานผลให้กรมฯ ทราบและนำผลการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างที่ดี ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย การประชุมต่าง ๆ รวมถึงเชิญเกียรติผู้ผ่านการรับรองฯ	กรกฎาคม ๒๕๖๘
๕	การรายงานผล	
	๕.๑ จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามแบบรายงานที่กำหนด ส่งกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน ๒ ครั้ง	ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗ ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘
	๕.๒ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัดที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างในการติดตามและประชาสัมพันธ์ ประเภทละ ๑ หน่วยงาน	ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เป็นคนของสังคม
เริ่มต้นที่

มชช.

วันที่ 1-20 พฤศจิกายน 2567

สังคมต้องการผู้นำ
ที่มีมาตรฐาน

กลุ่ม/องค์กร
ที่เข้มแข็ง

ชุมชน
ที่ยั่งยืน

เครือข่าย
ที่มีความพร้อม

รายละเอียด

- เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพการทำงานเพื่อสังคม
- ทำกิจกรรมเพื่อสังคม
- มีข้าราชการเป็นพี่เลี้ยง

ตลอด 6 เดือน

- วัตถุประสงค์ ประเมินผล และ

มอบใบประกาศ

จากผู้ว่าราชการจังหวัด !!

ฟรี!!
ไม่มีค่าใช้จ่าย

จังหวัดฉะเชิงเทรา ขอเชิญชวนผู้สนใจ
สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนารวมชน (มชช.)

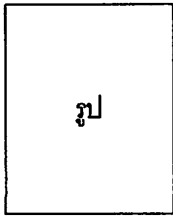
แบ่งประเภท ดังนี้

1. ผู้นำชุมชน
2. กลุ่ม/องค์กรชุมชน
3. เครือข่ายองค์กรชุมชน
4. ชุมชน

สมัครที่ ที่ว่าการอำเภอในภูมิสำเนา
[สำนักงานพัฒนารวมชนอำเภอ]

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม 038-511-239
Facebook : สำนักงานพัฒนารวมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา

ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
ประเภท ผู้นำชุมชน

ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อ..... นามสกุล.....อายุ.....ปี
2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....ตำแหน่งในชุมชน.....
3. ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์มือถือ..... Line ID..... E-Mail.....

หลักฐานการสมัคร

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน เอกสารเกี่ยวกับตำแหน่งในชุมชน
(ระบุ) .....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความและเอกสารหลักฐาน ตามที่ระบุข้างต้น เป็นความจริงทุกประการ และ
มีความประสงค์เข้าร่วมการพัฒนาตนเองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

(ลงชื่อ) .....ผู้สมัคร
(.....)
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

การตรวจสอบคุณสมบัติ หลักฐาน (สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร)

- ครบถ้วน ไม่ครบถ้วน หลักฐานที่ไม่ครบ ได้แก่ .....

(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร
(.....)
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

ประเภท กลุ่ม/องค์กรชุมชน

ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อกลุ่ม/องค์กร..... จัดตั้งมาแล้ว.....ปี
2. ที่ทำการกลุ่ม/องค์กร : เลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... E-Mail.....
3. จำนวนสมาชิก ..... คน จำนวนคณะกรรมการ ..... คน จำนวนทุน .....บาท

หลักฐานการสมัคร

- สำเนาทะเบียนสมาชิก
- รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กร /ทีมนำการพัฒนา
- ระเบียบ กติกาของกลุ่ม/องค์กร
- รายชื่อคณะที่ปรึกษาในการเข้าร่วมโครงการ (ถ้ามี)
- สำเนารายงานการประชุมของกลุ่ม/องค์กร ซึ่งมีมติว่า ประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
- ผู้ประสานงาน..... โทรศัพท์มือถือ..... Line ID.....
- อื่น ๆ (ถ้ามี) .....

ข้าพเจ้าในนามของกลุ่ม/องค์กร .....ขอรับรองว่า ข้อความและเอกสารหลักฐาน ตามที่ระบุข้างต้น เป็นความจริงทุกประการ และมีความประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ประธานกลุ่ม/องค์กร.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

การตรวจสอบคุณสมบัติ หลักฐาน (สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร)

- ครบถ้วน
- ไม่ครบถ้วน หลักฐานที่ไม่ครบ ได้แก่ .....

(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

ประเภท เครือข่ายองค์กรชุมชน

ข้อมูลทั่วไป

- ชื่อเครือข่ายองค์กร..... จัดตั้งมาแล้ว.....ปี
- ประเภทเครือข่ายองค์กรที่สมัคร บุคคล กลุ่ม/องค์กร เครือข่ายอื่น ๆ (ระบุ) .....
- ที่ทำการเครือข่ายองค์กร : เลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... E-Mail.....
- จำนวนสมาชิก 4.1 บุคคล ..... คน
4.2 กลุ่ม/องค์กร ..... กลุ่ม
4.3 อื่น ๆ ระบุ .....
- จำนวนคณะกรรมการ ..... คน
- จำนวนทุน .....บาท (ถ้ามี)

หลักฐานการสมัคร

- สำเนาทะเบียนสมาชิก รายชื่อคณะกรรมการเครือข่ายองค์กร/ทีมพัฒนา/แกนนำ
- ระเบียบ กฎกติกาของเครือข่ายองค์กร รายชื่อคณะที่ปรึกษาในการเข้าร่วมโครงการ (ถ้ามี)
- สำเนารายงานการประชุมของเครือข่ายองค์กร ซึ่งมีมติว่า ประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง ตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
- ผู้ประสานงาน..... โทรศัพท์มือถือ..... Line ID.....
- อื่น ๆ (ถ้ามี) .....

ข้าพเจ้าในนามของเครือข่ายองค์กร.....ขอรับรองว่า ข้อความ และเอกสารหลักฐาน ตามที่ระบุข้างต้น เป็นความจริงทุกประการ และมีความประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง ตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ประธานเครือข่ายองค์กร.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

การตรวจสอบคุณสมบัติ หลักฐาน (สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร)

- ครบถ้วน ไม่ครบถ้วน หลักฐานที่ไม่ครบ ได้แก่ .....

(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

ประเภท ชุมชน

ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน ..... จัดตั้งมาแล้ว.....ปี
2. ที่ทำการหมู่บ้าน/ชุมชน : เลขที่..... ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... E-Mail.....
3. จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน ..... ครัวเรือน
4. จำนวนคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ..... คน
5. จำนวนคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ..... คน
6. จำนวนทุนในหมู่บ้าน/ชุมชน ..... บาท

หลักฐานการสมัคร

- รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน/ทีมนำการพัฒนา/แกนนำ ระเบียบ กติกาของหมู่บ้าน/ชุมชน
- รายชื่อกลุ่ม/องค์กรในหมู่บ้าน/ชุมชน รายชื่อคณะที่ปรึกษาในการเข้าร่วมโครงการ (ถ้ามี)
- สำเนารายงานการประชุมเวทีประชาคมของหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งมีมติว่าประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนาตนเองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
- ผู้ประสานงาน..... โทรศัพท์มือถือ..... Line ID.....
- แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน อื่น ๆ (ถ้ามี) .....

ข้าพเจ้าในนามของหมู่บ้าน/ชุมชน .....ขอรับรองว่า
ข้อความและเอกสารหลักฐาน ตามที่ระบุข้างต้น เป็นความจริงทุกประการ และมีความประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนา
ตนเองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ประธานหมู่บ้าน/ชุมชน .....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

การตรวจสอบคุณสมบัติ หลักฐาน (สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร)

- ครบถ้วน ไม่ครบถ้วน หลักฐานที่ไม่ครบ ได้แก่ .....

(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๑. มาตรฐานผู้นำชุมชน

นิยามผู้นำชุมชน : บุคคลที่มีภูมิลำเนาในชุมชน มีผลงาน/กิจกรรม ร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ได้รับการยอมรับจากชุมชน

คุณสมบัติ : ต้องมีภูมิลำเนาในชุมชนไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีผลงาน กิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี และเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๙ องค์ประกอบ ๑๙ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. การบริหารตนเอง	๑. บุคลิกภาพ	๑.๑ แต่งกายเหมาะสมกับสถานที่ โอกาส และกาลเทศะ ๑.๒ มีทักษะการฟังอย่างใส่ใจ (Active listening) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยไม่ตัดสิน ไม่ตำหนิและเป็นเทคนิคการช่วยเหลือผู้อื่นในด้านจิตใจอีกด้วย	- แต่งกายให้เหมาะกับงานและสถานที่ที่จะไป - สามารถศึกษาได้จากหลักสูตร e-Learning หรือเอกสารวิชาการของสถาบันต่าง ๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น
	๒. พัฒนาความรู้ ความสามารถ	๒.๑ มีความใฝ่รู้และความรู้สึ้อยาก มีการพัฒนาตนเองด้วยแนวคิด “๕ Self” ได้แก่ การตระหนักรู้ในตน (Self Awareness) การมีวินัยแห่งตน (Self Discipline) การเพิ่มศักยภาพแห่งตน (Self Improvement) และ การประเมินตนเอง (Self Evaluation) ๒.๒ มีความสามารถในการบริหารจัดการคน สามารถมองเห็นจุดดีของผู้อื่นและดึงเอาศักยภาพของแต่ละคนออกมาใช้ในการทำงานได้ ไม่มองความแตกต่างว่าเป็นจุดด้อยที่ต้องแก้ไข (ไม่เปลี่ยนผู้อื่น)	- คิดวิเคราะห์เป็นเหตุผล ไม่เชื่อสิ่งใดโดยง่าย ใช้หลักวิทยาศาสตร์หาสาเหตุให้เข้าถึงความจริง - มีความเพียรพยายาม มานะบากบั่นที่จะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จผลิตและสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อ - รู้จักชมผู้อื่นที่ “การกระทำ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เช่น ขยัน สู้งาน อดทน รับผิดชอบ
	๓. คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม	๓.๑ ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา ปราศจากอคติทั้ง ๔ มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นต้นแบบแก่ผู้อื่นได้ ๓.๒ ยึดมั่นในหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ๓.๓ ไม่แสดงอำนาจบังคับขู่เบียดหรือควบคุมการกระทำของผู้อื่นจนเกินความเหมาะสม	- เช่น ศีล๕ คิดดี พูดดี ทำดี คบคนดี ไปสู่สถานที่ดี - ไม่พุ่มพวย ประหยัด ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ไม่ตกอยู่ในอำนาจของวัตถุนิยม - คิดก่อนพูด สุภาพ ระมัดระวังคำพูด - ใช้เหตุผล กฎกติกา ไม่ใช่อารมณ์นำ
๒. การบริหารงาน	๑. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๑.๑ รู้และเข้าใจบริบทของชุมชนอย่างรอบด้าน ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ๑.๒ มีส่วนร่วมในกระบวนการของแผนชุมชนที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาในชุมชน ประกอบด้วย สิ่งที่ต้องการ สิ่งที่ต้องทำต้องเปลี่ยนแปลง และการขอรับการสนับสนุนจากภายนอก	- เพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติตนและปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ร่วมพูดคุยถึงปัญหาของชุมชนว่าต้องการอะไรและอยากให้แก้ไขอย่างไร

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
	๒. การปฏิบัติงานตามแผนและประสบความสำเร็จ	๒.๑ เป็นผู้กระตุ้นให้ชาวชุมชนเรียนรู้ปัญหาและความต้องการของชุมชน และร่วมมือกันทำกิจกรรมตามที่คิดและวางแผนปฏิบัติไว้ด้วยความสมัครใจ (ไม่ได้มาจากการถูกสั่งให้กระทำ) ๒.๒ พยายามใช้ทรัพยากรในชุมชนให้มากที่สุด เพื่อให้ชาวชุมชนเห็นว่าชุมชนของตนมีสิ่งที่มีคุณค่าต่อความอยู่ดีมีสุขของตนเอง	- มีกิจกรรมร่วมกับชาวชุมชนสม่ำเสมอโดยไม่คิดว่าตนนั้นเป็นผู้ทำงานให้ชุมชนโดยชาวชุมชนรอรับผลจากงานที่ตนทำ - ทำให้เกิดความผูกพันและต้องการรักษาความเป็นชุมชนของตนเองให้ยั่งยืนสืบต่อไป
	๓. การบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ	๓.๑ สามารถกำหนดเป้าหมาย และแบ่งความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ๓.๒ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยให้ความสำคัญกับชาวชุมชนเป็นหลักว่า ต้องการสิ่งที่จะเป็นผลจากกิจกรรมนั้นหรือไม่ โดยมีการค้นหาปัญหาและความต้องการของชาวชุมชนก่อนที่จะเริ่มต้นทำโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ เสมอ	- ทุกโครงการย่อมส่งผลกระทบต่อในด้านบวกและด้านลบให้กับชาวชุมชนเสมอ โดยหลักการทั่วไปจะมุ่งประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ แต่ต้องไม่ลืมว่าคนอีกส่วนหนึ่งที่แม้จะเป็นส่วนน้อยก็จำเป็นต้องรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของเขาเช่นกัน
๓. การบริหารสังคม	๑. มนุษย์สัมพันธ์	๑.๑ มีความอดทน มีจิตอาสา สืบสานประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน มีความสามัคคี ความผูกพันต่อชุมชน เชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับในชุมชน ๑.๒ เชื่อมมั่นและยอมรับระหว่างกันว่าทุกกลุ่มหรือทุกคนต่างมีความปรารถนา มีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ เช่นเดียวกันกับเรา	- การพูดคุย งามไถ่สารทุกข์สุกดิบ ให้เกียรติคนรอบข้าง รู้จักยืดหยุ่น ผ่อนหนักผ่อนเบา - ช่วยเหลือผู้อื่นตามเวลาและโอกาสที่เหมาะสม - สิ่งที่เราอยากได้ อยากมี อยากทำ ผู้อื่นก็มีความต้องการที่ไม่แตกต่างจากเรา
	๒. การประสานงานที่ดี	มีทักษะการเจรจาโดยใช้เทคนิคปฏิสัมพันธ์ชนะ-ชนะ (Win-Win) หรือไม่ต้องตกลงทันที ถ้าทั้งสองฝ่ายไม่ได้รับสิ่งที่ต้องการ อย่าไปฝืนตกลงในเรื่องที่ทำให้อีกฝ่ายยอมจำนน ต้องแพ้ ควรพัก เว้นวรรค การสร้างความไม่พึงพอใจ และลองเปลี่ยนข้อเสนอใหม่ ที่สามารถยอมรับกันได้ทั้งสองฝ่าย ถ้ายังไม่ได้ก็ค่อย ๆ เจรจาท่อไป	- ถ้าฝ่ายหนึ่งแพ้ ในที่สุดย่อมส่งผลต่อฝ่ายที่ชนะและในที่สุดก็จะแพ้ร่วมกัน ตัวอย่างเช่น การแตกสลายของระบบการปกครอง ที่หากประชาชนเป็นฝ่ายแพ้ ผู้นำที่เป็นผู้ชนะก็จะอยู่ไม่ได้เช่นกัน
	๓. ความเป็นประชาธิปไตย	๓.๑ การดำเนินงานพัฒนาชุมชนเริ่มด้วยการประชุมปรึกษาหารือกัน ร่วมกันคิดว่าจะทำอะไร ๓.๒ เมื่อตกลงกันแล้วก็ร่วมกันทำโดยมอบหมายงานให้แก่แต่ละคน ได้รับผิดชอบร่วมกัน ๓.๓ ตั้งมั่นในหลักการของความรับผิดชอบร่วมกัน ยอมรับในความสำเร็จหรือความล้มเหลวร่วมกันในทุกกรณี	- เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ยินดีกับความสำเร็จและมักเหมาะว่าเป็นเพราะการกระทำของตนมากกว่าผู้ร่วมงานฝ่ายอื่น ส่วนความผิดพลาดล้มเหลวก็จะโยนไปให้อีกฝ่ายมากกว่ายอมรับว่าตนเองบกพร่อง

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. มาตรฐานกลุ่ม/องค์กรชุมชน

นิยามกลุ่ม/องค์กรชุมชน : กลุ่ม/องค์กร ที่มีการรวมตัวโดยสมัครใจของบุคคลในชุมชน มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการปฏิบัติ และมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน
คุณสมบัติ : ต้องเป็นกลุ่ม/องค์กร ที่อยู่ในพื้นที่ที่คัดเลือก มีการดำเนินกิจกรรม ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประชุมและมีมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
การพัฒนาชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๘ องค์กรประกอบ ๒๑ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์กรประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารงาน	๑. กองทุน	๑.๑ การบริหารเงินทุน จัดสรรได้ชัดเจน มีระบบโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดหลักธรรมาภิบาล ๑.๒ การควบคุมงานเป็นระบบ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และปฏิบัติจริง	- ตรงไปตรงมา มีเอกสารชัดเจน - มีโครงสร้างและกติกาชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร
	๒. กฎระเบียบ	๒.๑ สมาชิกมีส่วนร่วมกำหนดกฎระเบียบ และเป็นลายลักษณ์อักษร ๒.๒ มีความครอบคลุม ทันเหตุการณ์ เป็นปัจจุบัน ๒.๓ มีการประกาศใช้และนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง	- ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ - รู้เท่าทันสถานการณ์ ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์บ้านเมือง - ทุกคนอยู่ภายใต้กฎระเบียบเดียวกัน
	๓. กิจกรรมของกลุ่ม	๓.๑ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่ม ไม่ผิดกฎหมาย ระเบียบกลุ่ม และศีลธรรม ๓.๒ ทำกิจกรรมต่อเนื่อง สมาชิกให้ความร่วมมือ ๓.๓ มีแผนการจัดสวัสดิการเพื่อสมาชิก	- เช่น กิจกรรมสาธารณประโยชน์ - ทุกคนสนับสนุนและร่วมทำกิจกรรม - มีระเบียบการจัดสวัสดิการเป็นลายลักษณ์อักษร ใช้ได้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
๒. บริหารคน	๑. กรรมการ	๑.๑ ต้องเป็นสมาชิกกลุ่ม และมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก ๑.๒ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๑.๓ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติได้จริง	- ไม่แต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกและไม่ได้รับการยอมรับจากสมาชิก - กำหนดหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร - ทำได้จริงตามแผน
	๒. สมาชิก	๒.๑ มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม อย่างน้อย ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนสมาชิก ๒.๒ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม	- สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป - ไม่ฝ่าฝืน หรือทำสิ่งขัดต่อกฎระเบียบของกลุ่ม
	๓. คนในชุมชน	๓.๑ คนในชุมชนสนับสนุนกิจกรรมกลุ่ม และสมัครเป็นสมาชิก ๓.๒ มีการแลกเปลี่ยน รับฟังข้อคิดเห็นของคนในชุมชน และนำมาปรับปรุงการทำงาน	- คนในชุมชนสนใจและต้องการเข้าร่วมกลุ่ม - ทุกคนร่วมแลกเปลี่ยน พูดคุย เล่าสู่กันฟัง เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ให้ผู้อื่นและ เพิ่มความรู้อันตนเอง

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๓. บริหารผลประโยชน์	๑. ผลประโยชน์สมาชิก	๑.๑ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การตั้งกลุ่ม และระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม ๑.๒ การจัดสรรผลประโยชน์ทั่วถึง เป็นธรรม ๑.๓ พัฒนาสมาชิกในการเพิ่มศักยภาพต่าง ๆ และส่งเสริมการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า ปีละ ๒ ครั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ขัดต่อเจตนาและระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม - ไม่เอนเอียง และเท่าเทียมกันทุกคน - เช่น การถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้กับสมาชิกที่สนใจ
	๒. ผลประโยชน์ชุมชน	๒.๑ มีกิจกรรมดูแลผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ๒.๒ มีกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อชุมชน ๒.๓ มีกิจกรรมดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เช่น การมอบของช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส - เช่น มอบสิ่งของช่วยเหลือเฝ้าระวังผู้ประสบภัย - เช่น การร่วมกันขุดลอกคูคลอง

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓. มาตรฐานเครือข่ายองค์กรชุมชน

นิยามเครือข่ายองค์กรชุมชน : เครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงระหว่างบุคคล กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย มีรูปแบบของการประสานทรัพยากรเป้าหมาย วิธีการทำงานของตนเอง ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยองค์กรสมาชิกยังเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตนเอง เพื่อสร้างพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรม การพัฒนา และการต่อรองในระดับต่าง ๆ

คุณสมบัติ : ต้องเป็นเครือข่ายที่อยู่ในพื้นที่ที่คัดเลือก มีโครงสร้างชัดเจน มีการดำเนินงาน ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประชุมและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบ มาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๗ องค์ประกอบ ๗ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารจัดการงานเครือข่าย	๑. การรับรู้ร่วมกัน	มีมุมมองหรือแนวคิดที่เหมือนกัน โดยอาจมีความเห็นที่ต่างกันได้ แต่ความต่างต่างนั้นต้องอยู่ในส่วนของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน เพื่อสร้างสรรค์การทำงาน	ถ้าเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ต่างกัน การประสานงานและขอความร่วมมือจะกระทำได้ยาก
	๒. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	สมาชิกมองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตเป็นภาพเดียวกัน มีการรับรู้และเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน และมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกัน	ทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลัง มีความเป็นเอกภาพ ช่วยผ่อนคลายความขัดแย้ง อันเนื่องมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกัน
๒. บริหารจัดการสมาชิก	๑. การมีส่วนร่วมที่ทัดเทียมกัน	ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็ง โดยสถานะของสมาชิกในเครือข่ายควรมีความเท่าเทียมกัน	เป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ หรือ ความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน มากกว่าในแนวตั้ง
	๒. การสร้างเสริมซึ่งกันและกัน	สร้างเสริมสนับสนุนหรือสร้างความเข้มแข็งให้กันและกัน ทำให้เกิดผลสำเร็จในงานเพิ่มขึ้นกว่าการแยกกันทำแบบเดิม	นำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยลดปัญหาหรือจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่ง
	๓. การพึ่งพาอาศัยระหว่างกัน	การได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในเครือข่ายทำให้แต่ละชุมชน/กลุ่มองค์กรมีสัมฤทธิ์ผลในงานเพิ่มขึ้น เพราะในความเป็นจริงแล้วไม่มีบุคคลหรือชุมชนใดมีความสมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน	การดำรงอยู่ของสมาชิกในเครือข่ายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของเครือข่าย ส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน
๓. บริหารจัดการผลประโยชน์และเสริมสร้างความเข้มแข็ง	๑. การมีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถ ทรัพย์สินเงินทอง ตำแหน่งหน้าที่ โอกาส ความก้าวหน้า เกียรติยศชื่อเสียง ความสุขความพอใจ ฯลฯ	ถ้าการเข้าร่วมในเครือข่ายสามารถตอบสนองความต้องการได้ ก็จะเป็นแรงจูงใจให้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายมากขึ้น
	๒. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน	ต้องมิกิจกรรมร่วมกัน มีการสื่อสารระหว่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หรือมีการประชุมสัมมนาร่วมกัน นำไปสู่การทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของทุกฝ่าย อย่างสม่ำเสมอ	ควรเป็นการแลกเปลี่ยนกันมากกว่าที่จะเป็นผู้ให้หรือผู้รับฝ่ายเดียว ทำให้เกิดความผูกพันระหว่างกันมากขึ้น

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๔. มาตรฐานชุมชน

นิยามชุมชน : การรวมตัวของบุคคล กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่าย และประชาชน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์กันเป็นระดับพื้นฐาน คือ หมู่บ้าน หรือชุมชน โดยมีรูปแบบในการมารวมตัวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเดียวกัน เช่น ชุมชนลุ่มน้ำ ชุมชนวัฒนธรรม เป็นต้น

คุณสมบัติ : ต้องมีอาณาเขตพื้นที่ที่แน่นอน มีการประกาศและจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชน ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประชุมและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๔ องค์ประกอบ ๑๑ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. เศรษฐกิจ	๑. ส่งเสริมอาชีพเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือน	ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนในชุมชน ยกเว้นรายได้ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	- คนในชุมชน ร้อยละ ๗๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นผ่านเกณฑ์ จปฐ.
	๒. มีตลาดชุมชนที่บริหารจัดการโดยคนในชุมชน	เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายสินค้าของคนในชุมชนด้วยกันเองหรือกับชุมชนอื่น ๆ โดยไม่เกิดค่าใช้จ่ายผ่านคนกลาง และทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันเพื่อให้มีอำนาจต่อรองมากขึ้น	- เป็นการลดต้นทุนหรือลดราคาของทั้งสองฝ่าย - สามารถดำเนินการร่วมกับหมู่บ้านอื่น ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง
	๓. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้	๓.๑ การประหยัดและการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ๓.๒ การพึ่งพาตัวเองของคนในชุมชน	- เช่น การผลิตปุ๋ยแทนแดง การใช้ จุลินทรีย์พด. ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี
๒. สังคม	๑. มีกฎกติกาของชุมชนที่ใช้ได้จริง	๑.๑ ผู้คนไม่เดือดร้อนจากการกระทำความผิดจากข้อตกลง กฎกติกาของชุมชน และกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ๑.๒ ผู้ฝ่าฝืนได้รับโทษตามข้อกำหนด	- เช่น ทิ้งขยะในที่สาธารณะ ปรับ ๒๐๐ บาท ยิงปืนโดยไม่มีเหตุอันควร ปรับนัดละ ๕๐๐ บาท ไม่เข้าร่วมประชุมหมู่บ้านใน ๑ ปี ถูกตัดสวัสดิการ
	๒. การส่งเสริมด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม	มีกิจกรรมพัฒนาศาสนา ตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรมต่อปี	- ทำให้เกิดความผูกพันด้านจิตใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันของคนในชุมชน
	๓. การจัดสวัสดิการชุมชน	ผู้มีปัญหาด้านสุขภาพหรือเจ็บป่วยได้รับการดูแลรักษาตามความเหมาะสม	- ผู้เจ็บป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ได้รับการบริการที่ได้อย่างทั่วถึงทัดเทียมกัน
๓. บริหารจัดการ	๑. การบริหารจัดการชุมชน	มีแผนชุมชนที่นำไปใช้ปฏิบัติจริง ประกอบด้วย สิ่งที่ต้องการ สิ่งที่ต้องทำต้องเปลี่ยนแปลง และการขอรับการสนับสนุนจากภายนอก	- ต้องมีการร่วมกันคิด ร่วมกันทำในระดับชุมชน เพื่อให้เกิดการยอมรับร่วมกัน
	๒. การจัดการความรู้	มีเอกลักษณ์ของชุมชนที่โดดเด่นและเป็นความภาคภูมิใจของคนในชุมชนและมีการจัดการความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ	- เช่น การไถหว่านปลูกตำปืขพันธ์ การถักทอจักสาน การแกะสลัก การละเล่นแต้ญรำ ฯลฯ
	๓. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	มีกิจกรรมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	- เช่น การจัดการขยะในชุมชน การนำกลับมาใช้ซ้ำ(recycle) การปลูกป่าชุมชน ฯลฯ